

Indblik i den danske læreruddannelse

Torsdag den 11. oktober 2018

Danske Professionshøjskoler

Program

10.45-11.00	Læreruddannelsens udvikling og sigtelinjer
v. rektor Camilla Wang, næstformand for Danske Professionshøjskoler
11.00-11.15	Professionshøjskoler og folkeskolels tætte samarbejde
v. uddannelseschef Elsebeth Jensen, VIA
11.15-11.30	Faglig fordybelse i læreruddannelsen
v. institutchef Lis Madsen, Københavns Professionshøjskole
11.30-11.45	Læreruddannelsens videngrundlag
v. centerchef Stina Møllenbach, Absalon
11.45-12.00	Pause
12.00-12.45	Drøftelse af sigtelinjer for læreruddannelsen
faciliteret af rektor Stefan Hermann, formand for Danske Professionshøjskoler
12.45-13.30	Frokost

Danske Professionshøjskoler

Læreruddannelsens udvikling og sigtelinjer

v/ rektor Camilla Wang, næstformand Danske Professionshøjskoler

Danske Professionshøjskoler

Læreruddannelsens udvikling og sigtelinjer

- Læreruddannelsesreform 2013
- 2018: Danske Professionshøjskoleers 10 ambitioner for en bedre læreruddannelse, Evaluering af læreruddannelsen
- Internationalt perspektiv på læreruddannelsen

Reform 2013 – professionssigte og hævet barre for studerende

- Skift fra indholdsstyring til kompetencestyring (fra 'centrale kundskabs- og færdighedsområder' til: hvad skal læreren kunne).
- Fra detaljeret central styring til intentioner om forskellighed professionshøjskolerne imellem og stor fleksibilitet for studerende).
- Karakterkrav på 7 i kvote 1 og optagelsessamtaler i kvote 2
- Norm om tre undervisningsfag, herunder dansk eller matematik med specialisering på klassetrin.
- Styrket praktik og indførelse af nyt element: praksistilknytning (i partnerskaber med kommunerne).

Evaluering af læreruddannelsen

Devaluering I – Indhold, faglige krav og almen dannelse

- Kompetencemålene er på et højt niveau – uddannelsen har et højt ambitionsniveau
- Bachelorprojekterne har praksisnære problemstillinger
- 69 pct. skriver bachelorprojekt i et undervisningsfag
- Primær forskningslitteratur udgør ikke altid en tilstrækkelig del af den anvendte litteratur
- Ekspertpanelet bedømte bachelorprojekterne lavere end den afgivne karakter

Evaluering af læreruddannelsen

Devaluering II – Kvalitet i undervisningen

- Lærerstuderende opnår i høj grad fagdidaktiske kompetencer til at undervise i deres undervisningsfag.
- De studerende er tilfredse med udbyttet af praktikken.
- De studerendes faglige viden og færdigheder i undervisningsfagene vurderes med stor forskel af underviserne.
- De studerende bruger ikke fuld tid på deres studier.

10 AMBITIONER FOR

1. LÆRERUDDANNELSEN SKAL VÆRE EN AF DE MEST SØGTE UDDANNELSER

2. LÆRERUDDANNELSEN SKAL VÆRE ET KRÆVENDE FULDTIDSSTUDIE MED ET HØJT LÆRINGSUDBYTTE

3. LÆRERUDDANNELSEN SKAL UDVIKLE LÆRERE MED STÆRK PERSONLIG OG PROFESSIONEL AUTORITET

4. LÆRERUDDANNELSEN OG FOLKESKOLEN SKAL RYKKE TÆTTERE SAMMEN

5. LÆRERUDDANNELSEN SKAL BYGGE PÅ DEN BEDSTE FORSKNING

LÆRERUDDANNELSEN

6. LÆRERUDDANNELSEN SKAL UNDERSTØTTE FAGLIG FORDYBELSE

7. LÆRERUDDANNELSEN SKAL VÆRE PÅ FORKANT MED TEKNOLOGI I FOLKESKOLEN

8. LÆRERUDDANNELSEN SKAL VÆRE MERE TVÆRPROFESSIONEL

9. LÆRERUDDANNELSEN SKAL UDDANNE LÆRERE TIL HELE DANMARK

10. LÆRERUDDANNELSEN SOM UDVIKLINGSLABORATORIUM FOR GOD UNDERVISNING

Eksempler på fælles handlinger

Færre og større prøver

- Skærpelse af prøvekrav og udvikle prøver
- Tydeligere bedømmelseskriterier

Myndige fagpersoner

- Formulere lærerens kernekompetencer som "et progressions bånd" ift. professionel autoritet i uddannelsen.
- En række scenarier udarbejdes, som kan omsættes og tilpasses lokalt

Forskningen siger...

- Det er ikke læreruddannelsens længde eller dens institutionelle placering, der afgør dens kvalitet. Det gør derimod indholdet af læreruddannelsen!

Internationalt perspektiv

Komparativ analyse: Danmark, Finland, Norge, Sverige, Holland

- Stor variation
- Konsensus om primært 2-3 undervisningsfag
- Aldersspecialiserede læreruddannelser i sammenligningslande
- Konsensus om antallet af ECTS til pædagogiske fag og praktik, men stor variation i undervisningsfagene
- Placeret både på universiteter og "professionshøjskoler" bortset fra i Finland og Danmark

→ Skal ses i lyset af at de to institutionsformer er mindre distinkte i vores nabolande end i DK

Opsummering

... Den nuværende fireårige læreruddannelse har masser af udviklingspotentialer ...

... Samarbejde nationalt og lokalt om videreudviklingen afgørende...

... internationale erfaringer skal tilpasses en dansk kontekst...

Professionshøjskoler og folkeskolors tætte samarbejde

v/ uddannelseschef Elsebeth Jensen, VIA

Danske Professionshøjskoler

Praktikkens særlige muligheder og udfordringer

- Tre praktikperioder af 10 ECTS – afsluttes med prøver
- Fokus på undervisning og håndtering af øvrige læreropgaver
- Praktikken forberedes og efterbehandles på forskellig vis i uddannelsen
- Frem over ønskes én afsluttende, større og mere krævende praktikprøve

Samarbejde med praksis i alle uddannelsens moduler

- Praksissamarbejde er forskellige former for samarbejdsforløb mellem uddannelse og praksis
- Det beskrives i alle moduler, hvordan praksis inddrages
- Det finder sted på en lang række forskellige måder under forskellige betegnelser

Eksempler på samarbejdsforløb i modulerne

- Jens Pedersen, skoleleder på Christinelystskolen i Lemvig fortæller om Teaching Lab <https://youtu.be/AVfptbnLdw>
- Innovationslaboratorier
- Idrætsdage for drenge i udskoling, som ikke dyrker idræt
- Mentorforløb
- Praksisprojekter
- De studerende optager egen undervisning

Samarbejde med praksis

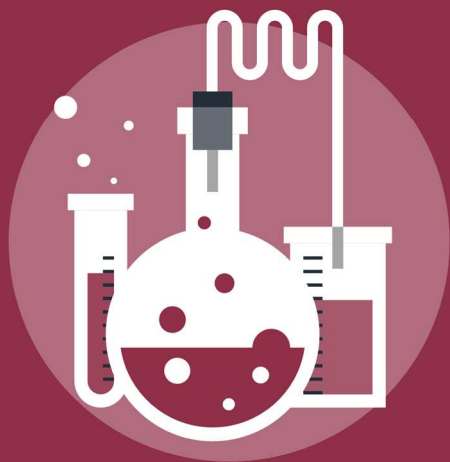
Styrker

- Forløb gennemføres på hold, hvilket giver lyst og sikkerhed til at udvikle og eksperimentere
- Fælles oplevelser, fælles referencer som kan anvendes videre i det teoretiske arbejde

Svagheder

- Logistisk og organisatorisk krævende
- Enklere i mindre kommuner
- De korte moduler besværliggør tid og fordybelse til praksissamarbejde

Læreruddannelsen som udviklingslaboratorium for god undervisning

- Fokus på at arbejde med undersøgende og eksperimenterende læringsrum på uddannelsen
- Systematisk arbejde med at tilegne sig, øve og træne kompetencer
- Fokus på den eksemplariske praksis
- Fokus på de studerendes personlige og professionelle autoritet

Lærer- og pædagogstuderende i samarbejde med Aarhus kommune –

- Del 1: Tre ugers intensiv undervisning
- Del 2: Innovationsproces med lærer i skolen om projekt Edison – opstart er en fælles camp for lærer og studerende på uddannelsesinstitutionen
- Den 27. september dystede ca. 700 børn om den bedste opfindelse
- Majken (lærer, Rosenvangsskolen) og Marius (studerende Aarhus) fortæller om udbyttet af forløbet
https://youtu.be/xH_IHaJVD_s

Opsummering

... Forskellige læringsrum
giver de bedste muligheder
for udvikling af
professionskompetencer...

... Teori-praksis
forholdet kan
stadigt gøres
bedre – men vi er
godt på vej...

... Læreruddannelsen
som udviklings-
laboratorium er et
vigtigt mål...

Faglig fordybelse i læreruddannelsen

v/ institutchef Lis Madsen, Københavns Professionshøjskole

Danske Professionshøjskoler

Faglig fordybelse udfordres af stor kompleksitet

- Komplex faglighed og en fagrække på 17 fag
- Grundfaglige lærerkompetencer
- Tre undervisningsfag

Tiltag, der understøtter faglig fordybelse

- Faglige profiler
- Faglige toninger/fordybelse
- Specialiseringsmoduler
- Særlige tilrettelæggelsesformer
- BA-projekt og mini BA-forløb

Sværere og mere tidskrævende prøver

Kompetencemålsprøver, der prøver de studerendes fagfaglige og undervisningsfaglige kompetencer

- Videreudvikling af prøveformater
- Videreudvikling af prøveindhold
- Videreudvikling af det performative element

Eksempel: Kompetencemålsprøve i matematik 1.- 6. klasse

1. delprøve

- Individuel skriftlig prøve
- Inddragelse af alle fire kompetenceområder
- To dages forberedelse, seks timers varighed
- Alle hjælpemidler tilladt

2. delprøve

- Mundtlig gruppeprocesprøve
- I prøveoplæg og –proces indgår elementer fra alle fire kompetenceområder
- Gruppen trækker et prøveoplæg
- Løbende eksamination mellem gruppens medlemmer og eksaminator/censor

Opsummering

... Tilrettelæggelse af
uddannelsen...

... Prøveformer
og krav...

... Studieunderstøttende
aktiviteter...

Læreruddannelsens videngrundlag

v/ centerchef Stina Møllenbach, Absalon

Danske Professionshøjskoler

Hvad er et videngrundlag?

14.900 forklaringer på google...

....og som er på
forkant med
udviklingen på
arbejdsmarkedet...

... handler ikke kun om at
omsætte viden frembragt
af andre.... også om
skabelse af ny viden, der
løser problemer i
praksis...

... Et stærkt
videngrundlag sikres ved
en undervisning, der er
fagligt opdateret med
nyeste forskning...

Hvordan sikres et stærkt videngrundlag?

Undervisning baseret på forskning fra ind- og udland

- Universitetssamarbejder
- Nationale faggrupper
- Litteraturoversigter

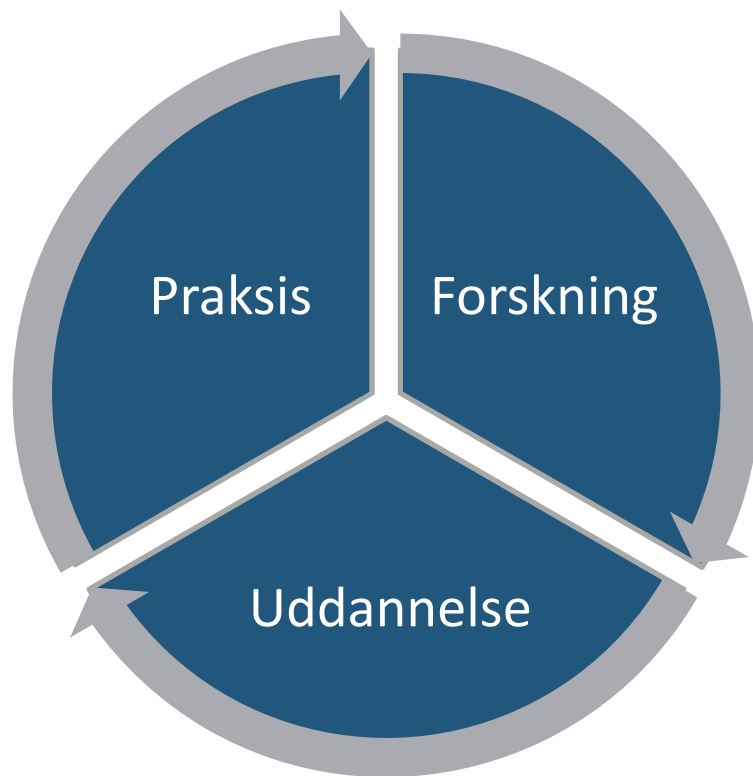
Ruste de studerende til arbejdsmarkedet

- Praktik
- Praksistilknytning
- Gæsteundervisere fra professionen mv

Anvendelsesorienteret og praksisnær forskning

- Forskningsret- og pligt
- Skolens aktuelle udfordringer
- Løse problemer i skolen
- Studerende uddannes til ikke bare at udøve, men også udvikle deres kommende profession

Anvendelsesorienteret praksisnær forskning

- Forbedringer for praksis
- Forskningspublicering
- Omsætning på læreruddannelsen
- Omsætning i efter- og videreuddannelse

Eksempel 1: Kvalitet i Dansk og Matematik

Elever behov for mere dybdeviden i dansk og matematik

- Stor-skala forskningsprojekt med over 100 skoler og 300 klasser
- Udvikle nye faglige metoder, der styrker elevernes undersøgelseskompetencer i dansk og matematik
- Udvikle værktøjer, der styrker undervisningens kvalitet
- Udarbejde lærervejledninger, elevmaterialer mv.
- Kvantitativ del: Effekt på elevers læsekompetencer og dybdeviden i matematik
- Kvalitativ del: Observation i klasserum
- Publicering og spredning af resultater
- Omsætning af resultater ind på uddannelsen
- Lærer: "Forskning, der varigt ændrer skolens dagligdag"

Eksempel 2: Teknologiforståelse

På det teknologisk område ændrer verden sig med stor hastighed

- Hvordan skal skolen danne og uddanne elever til at håndtere nye teknologiske muligheder og udfordringer?
- Alle danske professionshøjskoler og Rambøll skal undersøge og skabe ny viden
- Teknologiforståelse integreret i skolens fag og teknologiforståelse som fag
- Udvikling af undervisningsforløb, materialer, kompetenceudvikling af lærere mv
- Publicering
- Omsætning ind på uddannelsen

Opsummering

.... og som er på
forkant med
udviklingen på
arbejdsmarkedet...

... handler ikke kun om at
omsætte viden frembragt
af andre.... også om
skabelse af ny viden, der
løser problemer i
praksis...

... Et stærkt
videngrundlag sikres ved
en undervisning, der er
fagligt opdateret med
nyeste forskning...

Pause

Vi starter igen 12.00

Danske Professionshøjskoler

Drøftelse af sigtelinjer for læreruddannelsen

v/ rektor Stefan Hermann, formand Danske Professionshøjskoler

Danske Professionshøjskoler

Frokost

Danske Professionshøjskoler